

VERZONDEN 29 AUG 2018

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	29 augustus 2018	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKENMERK	Z-WNB-GB-VA-2018-0560	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81D9878C	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	10 april 2018	FAX	030-2583139
UW NUMMER	nvt	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen	ONDERWERP	DB vergunning Hopeseweg 26 A in Woudenberg

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag d.d. 10 april 2018 van G. Geijtenbeek, Hopeseweg 26 A in Woudenberg, om een vergunning in het kader van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor het bedrijf gelegen aan de Hopeseweg 26 A in Woudenberg.

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de Wnb, het Besluit natuurbescherming, de Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 en de Beleidsregels Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 (hierna: Beleidskader VNL) besluiten wij:

- de gevraagde vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb te verlenen;
- dat de bij deze beschikking behorende aanvraag, inclusief berekeningen in AERIUS Calculator, deel uitmaakt van deze beschikking;
- aan dit besluit de voorschriften en beperkingen te verbinden, zoals die in de bijlage bij deze beschikking zijn opgenomen.

II. Omschrijving van de aanvraag

Op 10 april 2018 hebben wij een aanvraag om een vergunning ontvangen op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb op naam van G. Geijtenbeek. Het bedrijf is gelegen op de locatie plaatselijk bekend als Hopeseweg 26 A in Woudenberg.

Voor de planlocatie is op 28 juni 2016 door de provincie Gelderland een vergunning in het kader van de Wnb afgegeven. Wij beoordelen deze aanvraag als een wijziging van dit project. Om de toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden conform de Wnb te bepalen, wordt de beoogde situatie afgezet tegen het vergund recht conform de vigerende Wnb vergunning.

III. Procedure

III.A. De aanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals beschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

III.B. Toezending

Het ontwerpbesluit is toegezonden aan de gemeente Woudenberg en de provincie Gelderland.

III.C. Ter inzagelegging

Om te voldoen aan afdeling 3.4 van de Awb heeft de aanvraag met de bijbehorende stukken en het ontwerpbesluit ter inzage gelegen van 29 juni 2018 tot en met 10 augustus 2018.

IV. Toetsingskader Wnb

Het is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb verboden om zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, projecten te realiseren onderscheidenlijk te verrichten, die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 2.1, eerste lid, van de Wnb aangewezen gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval, projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

In een aantal Natura 2000-gebieden is sprake van een overschot aan stikstof (ammoniak en stikstofoxiden). Daarom heeft het Rijk het initiatief genomen om deze stikstofproblemen aan te pakken. In het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS) werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstof-uitstoot te verminderen en de natuurwaarden te versterken en daarmee ook economische ontwikkeling mogelijk te maken. Het PAS heeft tot doel om de doelen van het Europese natuurbeleid te realiseren, terwijl vergunningplichtige activiteiten toch kunnen doorgaan. Om dit mogelijk te maken worden herstellende maatregelen uitgevoerd in Natura 2000-gebieden waarbij sprake is van overbelasting als gevolg van stikstof. Anderzijds wordt door middel van PAS-specifieke bronmaatregelen, bijvoorbeeld schonere productietechnieken, voorzien in een blijvende daling van de neerslag van stikstof.

Een deel van de daling van de neerslag mag worden ingezet als saldering voor nieuwe economische activiteiten of uitbreiding van bestaande. Deze 'ontwikkelingsruimte' maakt het mogelijk om economische ontwikkelingen met een stikstoftoename toch te vergunnen in het kader van de Wnb. Er zijn daardoor geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen te verwachten als voor een activiteit ontwikkelingsruimte beschikbaar is.

Het Beleidskader VNL bevat regels voor de afhandeling van aanvragen voor effecten op Natura 2000-gebieden.

V. Toetsing Natura 2000-gebieden

Aangevraagd is een wijziging of een uitbreiding van een al bestaande activiteit. Voor de planlocatie is op 28 juni 2016 door de provincie Gelderland een Wnb vergunning verleend. Conform de vigerende Wnb vergunning is er sprake van de veebezetting, weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 referentie

Stal nr.	Stalsysteem (RAV-code)	Diercategorie	Aantal dieren	Emissiefactor per dier (kg NH ₃ /jr.)	Emissie totaal (kg NH ₃ /jr.)
D	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	26	4,4	114,4
F	A4.100	Vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	484	3,5	1.694,0
A1t/m A5, B1 en C1 t/m C3	D3.2.7.2.1.1	Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer; mestkelders met (water- en) mestkanaal; mestkanaal met schuine putwand; met metalen driekantroosters op het mestkanaal; emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ² per varken (Groen Label BB 97.07.056)	766	1,0	766,0
G	D3.2.9	Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer; chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie (BWL 2004.02.V4)	1.600	0,90	1.440,0
Totaal:					4.014,4

In tabel 2 is de beoogde situatie aangegeven.

Tabel 2 Beoogde situatie

Stal nr.	Stalsysteem (RAV-code)	Diercategorie	Aantal dieren	Emissiefactor per dier (kg NH ₃ /jr.)	Emissie totaal (kg NH ₃ /jr.)
6	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	26	4,4	114,4
1	A4.100	Vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	484	3,5	1.694,0
2 t/m 5	D3.2.7.2.1.1	Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer; mestkelders met (water- en) mestkanaal; mestkanaal met schuine putwand; met metalen driekantrasters op het mestkanaal; emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ² per varken (Groen Label BB 97.07.056)	766	1,0	766,0
7	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer; luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch; gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V2)	1.600	0,45	720,0
Totaal:					3.294,4

Het projecteffect is het deel van de activiteiten dat voor deze PAS periode nog niet eerder getoetst was aan de Wnb. Dat betreft in dit geval de volledige beoogde situatie.

De aan de ammoniakemissie gerelateerde stikstofdepositie van het veebestand in de uitgangssituatie (Tabel 1) en het gewenste veebestand (Tabel 2) is berekend met het model AERIUS Calculator.

Omdat de stikstofdepositie in de beoogde situatie voor alle stikstofgevoelige gebieden lager is dan in de uitgangssituatie is geen ontwikkelingsruimte benodigd.

VI. Zienswijzen

Wij hebben de volgende reactie op de door Van Hoof advies namens de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en de Vereniging Leefmilieu ingediende zienswijzen:

1. *Geconstateerde gebreken in de PAS*

Door de Raad van State is een verwijzingsuitspraak gedaan waarin door haar is vastgesteld dat er een aantal gebreken aan de PAS kleven. In de zienswijze wordt daarop ingegaan, en worden de gebreken zoals verwoord in de verwijzingsuitspraak van 17 mei 2017 herhaald. Gesteld wordt in de zienswijze dat er niet tot vergunningverlening kan worden overgegaan omdat deze gebreken nog niet hersteld zijn.

Onze reactie:

Zoals aangegeven in de verwijzingsuitspraak van 17 mei 2017 door de Afdeling bestuursrechtspraak volgt niet dat de conclusies van de gebiedsanalyses en de passende beoordeling op onvolledige of op onjuiste gegevens zijn gebaseerd. Dit betekent dat geen sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken van de aan de orde zijnde Natura 2000-gebieden. Evenmin heeft de Afdeling bestuursrechtspraak het noodzakelijk geacht voorlopige voorziening te treffen nu de geconstateerde gebreken kunnen worden gerepareerd, waardoor geen sprake is van onomkeerbare gevolgen. Op grond van deze gegevens nopen de verwijzingsuitspraken niet tot de verzochte aanhouding van besluiten op vergunningaanvragen.

2. *Prejudiciële vragen*

Voorts heeft de Raad van State prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te Luxemburg. In de zienswijzen wordt ingegaan op de vragen die gesteld zijn en dat deze allen negatief dienen te worden beantwoord volgens de zienswijzegever. Aan de PAS in de huidige vorm kan dus niet de vereiste zekerheid ontleend worden dat de natuurlijke kenmerken van de te beschermen habitats niet aangetast worden.

Onze reactie:

Wij verwijzen naar onze bovenstaande reactie onder 1. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft het nog steeds niet noodzakelijk geacht voorlopige voorziening te treffen, behoudens indien er gebruik wordt gemaakt van de buffer aan ontwikkelingsruimte. In haar verwijzingsuitspraak heeft zij wel aangegeven dat bij het uitblijven van een uitspraak van het Hof na 1 juli 2018, zal worden bezien of er alsdan aanleiding bestaat tot het treffen van een maatregel. Daarbij zal een eventuele reactie van de ministers worden betrokken op de geconstateerde gebreken. Inmiddels hebben de PAS-partners een brief ingezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak met informatie over deze gebreken. Daarin is ook aangegeven dat nog niet op alle punten volledige duidelijkheid kan worden gegeven en dat de PAS partners de voor de tweede helft van het eerste tijdvak van het programma beschikbare 40% van de ontwikkelingsruimte voor segment 2 daarom vooralsnog niet ter beschikking stellen. Daarmee blijft de buffer intact en wordt nog steeds voldaan aan het gestelde in de verwijzingsuitspraak van 17 mei 2017, dus dat de aan het Programma Aanpak Stikstof ten grondslag liggende passende beoordeling de vereiste zekerheid biedt dat de natuurlijke kenmerken van Natura 2000 niet worden aangetast. Voor de beantwoording van de prejudiciële vragen wordt nog steeds gewacht op de uitspraak van het Hof.

3. Advies AG

Op 25 juli 2018 heeft de Advocaat Generaal haar advies gepubliceerd ten aanzien van de beantwoording van de prejudiciële vragen van de Afdeling aan het Hof. Uit dit advies zou blijken dat de visie van de zienswijzegever gesteund wordt en dat de AG onderschrijft dat de PAS niet in overeenstemming is met de habitatrichtlijn.

Onze reactie:

De PAS-partijen hebben kennisgenomen van de conclusie van de advocaat-generaal die gepubliceerd is op 25 juli 2018. Deze conclusie is een advies aan het Europees Hof van Justitie. De PAS-partijen willen niet vooruitlopen op de uitspraken die nog volgen. Het advies van de advocaat-generaal is vaak richtinggevend maar de uitspraak zou kunnen afwijken van de conclusie van de advocaat-generaal.

Bij de Afdeling en de rechtbanken zijn op dit moment meer dan 200 zaken in behandeling waarin appellanten aanvoeren dat het PAS juridisch niet deugt. De Afdeling en de rechtbanken houden de behandeling van deze zaken aan in afwachting van de beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europees Hof van Justitie. Pas na de uitspraak van het Europees Hof van Justitie dit najaar zullen de Afdeling en de rechtbanken uitspraak doen in alle beroepen die nu worden aangehouden. Op basis van de conclusie van de advocaat-generaal zijn er geen directe consequenties voor het PAS.

4. Referentiedatum

Ondanks de vaststelling van de Raad van State dat er een latere referentiedatum gehanteerd kan worden dan de datum gerelateerd aan het van toepassing worden van de Habitatrichtlijn, staat hiermee niet vast dat de legalisatieslag die door de PAS is gemaakt in overeenstemming is met artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Er is volgens de zienswijzegever niet beoordeeld welk gedeelte van de feitelijke depositie in 2014 is veroorzaakt door bedrijven die in strijd met een natuurvergunning handelden. Daarmee is dan ook niet bekend in hoeverre de prognoses van de autonome daling en van de PAS-bronmaatregelen leiden tot een daling t.o.v. dat niveau.

Onze reactie:

De aanvraag is beoordeeld op grond van de beoordelingssystematiek zoals opgenomen in de Wnb en PAS (Titel 2.1 Besluit natuurbescherming en de daarbij behorende regelgeving o.a. artikel 2.4 van de Regeling natuurbescherming). Voor zover met referentiedata de Europese referentiedata van de Vogel- en Habitatrichtlijn worden bedoeld, verwijzen wij naar hetgeen de "Nota van antwoord. Zienswijzen op het ontwerp Programma Aanpak Stikstof 2015-2021" (pagina 37) hierover stelt.

In het algemeen is het uitgangspunt van het PAS dat de stikstofdepositie een dalende lijn vertoont. Dit wordt nauwlettend gemonitord. Als blijkt dat deze daling zich niet of onvoldoende doorzet, zullen er extra brongerichte maatregelen genomen worden. Er is dan ook een pakket aan reservemaatregelen voorhanden, die zullen worden ingezet wanneer dat nodig blijkt. Ook kan de beschikbare ontwikkelingsruimte per jaar worden herzien.

5. Stikstofemissie buiten dieren in stal om veronachtzaamd

De vergunningen leiden tot een toename van het aantal dieren en daarmee tot een toename van mest en vervoer van mest, en meer aan- en afvoer van vee en veevoer die onlosmakelijk verbonden zijn met het houden van deze dieren. Deze activiteiten hadden moeten worden meegenomen in de vergunning. Ten onrechte is hiermee geen rekening gehouden met deze extra toename van stikstofdepositie.

Onze reactie:

In deze aanvraag liggen de (stikstofgevoelige) N2000 gebieden op meer dan 3 kilometer afstand van de aangevraagde activiteiten. De bijdrage van verkeerswegen worden tot 3 kilometer ver meegenomen in een

berekening in AERIUS, omdat buiten deze afstand er geen invloed is op de resultaten. Derhalve kunnen significante gevolgen uitgesloten worden.

6. Combiwasser

Het bedrijf schakelt zijn chemische luchtwasser om voor een combiwasser. Uit indicatieve ammoniakmetingen is gebleken dat deze combiwassers niet goed functioneren. Nu de Wnb vereist dat met zekerheid de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, en deze zekerheid er niet is dat vanwege de combiwasser slechts 0,45 kg ammoniak per dier aan emissie wordt geleverd, dient rekening te worden gehouden met de hogere emissie die uit de indicatieve metingen volgt.

Onze reactie:

Voor wat betreft het onderzoek naar de rendementen van combiwassers hebben de PAS-partners geconstateerd dat in het onderzoek indicatieve metingen zijn uitgevoerd, waar nog geen conclusies aan kunnen worden verbonden. Daardoor zijn er vooralsnog geen directe gevolgen voor het PAS. Er volgt dus geen onmiddellijke aanpassing van de RAV-codes en er zijn geen gevolgen voor verleende vergunningen waarbij deze luchtwassers worden gebruikt. Zoals ook in de kamerbrief is aangegeven zijn de onderzoeksresultaten wel aanleiding voor nader onderzoek. De PAS-partners bezien aan de hand van uitkomsten van nader onderzoek van de WUR of en zo ja hoe regelgeving rondom luchtwassers binnen het PAS moet worden bijgesteld.

Vanuit toezicht binnen het PAS blijft onverminderd van kracht dat binnen bedrijven gecontroleerd kan worden op correct gebruik van de luchtwassers aangezien dit van invloed is op de werking en het rendement.

Gelet op het vorenstaande zien wij in de zienswijze van Van Hoof advies, namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en Vereniging Leefmilieu, geen aanleiding om de gevraagde vergunning te weigeren.

VII. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Ten opzichte van de ontwerpvergunning zijn geen wijzigingen aangebracht.

VIII. Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat door afname in depositie en ook voor de overige effecten de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de relevante Natura 2000-gebieden en geen significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Wij verlenen de gevraagde vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

IX. Beroep

Indien u zich niet kunt verenigen met deze beschikking kunt u een beroep schrift indienen bij de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Hiervoor zijn griffierechten verschuldigd. De termijn voor het indienen van een beroep schrift bedraagt 6 weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd.

Het beroep kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 8:1 juncto art 7:1 van de Awb worden ingesteld door belanghebbenden die tijdig hun zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of door belanghebbenden die geen zienswijze naar voren hebben gebracht maar die dat redelijkerwijs niet kan worden verweten of door belanghebbenden die zich niet kunnen vinden in de wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

De beschikking wordt onherroepelijk nadat de termijn voor het indienen van een beroep schrift ongebruikt is verstreken. Het instellen van beroep schorst de werking van de beschikking niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u naast het instellen van beroep een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. In dat geval treedt de beschikking niet in werking voordat op dit verzoek is beslist. Griffierechten zijn hiervoor opnieuw verschuldigd. Titel 8.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

X. Inwerkingtreding

Deze beschikking treedt de dag na bekendmaking van dit besluit in werking.

XI. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

XII. Verzending

Het origineel van dit besluit te zenden aan:

- G. Geijtenbeek, Hopeseweg 26 A in Woudenberg

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:

- Gemeente Woudenberg;
- Provincie Gelderland;
- Rentmeesterskantoor Noordanus & Partners B.V. (Heteren);
- RUD Utrecht;
- Van Hoof Advies.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

Bijlage 1**Voorschriften en beperkingen verbonden aan de vergunning voor de locatie Hopeseweg 26 a in Woudenberg**

1. De aanvraag met de daarbij behorende bescheiden maakt deel uit van de vergunning, net als de tekening (kenmerk MI-01) van de planlocatie.
2. Op de planlocatie mogen uitsluitend onderstaande dieren aantallen binnen de aangegeven diercategorie in de daarvoor ingerichte huisvestingssystemen worden gehouden:

Stal nr.	Stalsysteem (RAV-code)	Diercategorie	Aantal dieren
6	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	26
1	A4.100	Vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	484
2 t/m 5	D3.2.7.2.1.1	Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer; mestkelders met (water- en) mestkanaal; mestkanaal met schuine putwand; met metalen driekantroosters op het mestkanaal; emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ² per varken (Groen Label BB 97.07.056)	766
7	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer; luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch; gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V2)	1.600

3. De vergunninghouder moet een registratie/administratie bijhouden, voor zover dit niet al voortvloeit uit andere wettelijke verplichtingen, over het gebruik van en het type huisvestingssysteem of systemen en/of aantallen en soort dieren per huisvestingssysteem en daarbij behorende RAV-codes lopende het kalenderjaar en het voorafgaande kalenderjaar.
4. De vergunninghouder dient minimaal twee weken voor aanvang van de verbouw/nieuwbouw van een stal dit door te geven aan de handhavende instantie via handhaving-wnb@rudutrecht.nl.